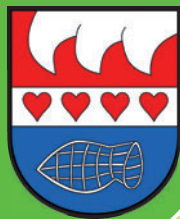

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

**OHLEDNĚ OVOCNÝCH STROMŮ JSOU VE SBORNÍKU ZAJÍMAVÁ ČÍSLA,
KTERÁ SI ZASLOUŽÍ TABULKU:**

Jméno obce	<i>Jabloně</i>	<i>Hrušky</i>	<i>Třešně</i>	<i>Višně</i>	<i>Švestky</i>	<i>Slívy</i>	<i>Ořechy vlašské</i>	<i>Ořechy lískové</i>	<i>Angrešt</i>	<i>Rybíz</i>
Borovnice	1 105	571	283	5	3 826	43	51	9	18	21
Cuclav (Sudslava)	555	238	127	13	1 691	16	67	10	33	27
Chleny (a Krchleby)	814	547	477	22	1 783	30	82	50	65	89
Koldín	1 467	436	350	5	3 500	86	50	10	15	50
Lhota Malá	756	321	540	31	1 685	36	19	18	11	9
Lhota Velká	811	232	90	10	797	2	23	20	9	26
Rájec (a Přestavilky)	890	473	319	--	2 732	240	27	4	21	82
Svidnice	497	217	166	--	851	---	47	--	--	--
Vrbice	318	164	154	--	977	---	31	13	3	8

Třešní bylo před sto lety v Borovnici 283, v Rájci a Přestavlkách 319.

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

všichni vytváříme odpad, který bychom měli vždy správně vytrídit, a ne všechno nasypat do popelnice. **V každé obci máme zvony na bílé a barevné sklo a modré plastové popelnice na papír.** Škoda, že někteří neumí

umístit bílé a barevné sklo do příslušného zvonu. Papír by měl být složený a krabice rozložená nebo roztrhaná v kontejneru. Někteří občané postaví krabici ke kontejneru navíc vyplněnou plastem a odjedou. **Každý měsíc probíhá sběr plastů a tetrapaku do plastových pytlů,** které obec dává občanům zadarmo. Není přece tak těžké sešlápnout plastovou lahev nebo nápojový karton. Plastové misky od jídla prosím vyhazujte bez potravin – po několika dnech zapáchají a přitahují hlodavce. **Pytle odevzdávejte pevně svázané a plné. Sběr železa** – plechovky a další drobné železo dejte zvlášť do pytle. Vše bude odvezeno při svozu s plastem a tetrapakem. Žijeme na vesnici a každý má kousek trávníku a zahrádku, ať už květinovou nebo zeleninovou. **Krátkou trávu můžeme zavést na hnojiště ZOPOSU v Borovnici, nebo na pole po sečení obilí, kukuřice** – a rozhodit po poli před oráním. Další možností je využít některého z tzv. polních hnojišť, která ZOPOS využívá. **Ostatní odpad rostlinného původu, ovoce, zeleniny, květiny, listí je možné odvézt do obecní skály v Borovnici,** kde je vše označeno cedulí. **Odpad na pálení** nedávejte do rostlinného odpadu. Větve, klacky a ostatní **dřevo je třeba dávat na kupu a nesypat kolem ní. Pneumatiky, sklo a železo do kupy na pálení nepatří! Velkým problémem je občas ucpaná čistička v Přestavkách.** Do odpadu nelze splachovat ubrousky, sáčky, kusy látek apod. Opravy dmychadla čističky jsou nepříjemnou záležitostí a znamenají pro obec zbytečné výdaje. **Myslíte, že třídění odpadu je tak těžké?** Někteří lidé si myslí „když si známku na popelnici zaplatím, tak nemusím třídit.“ Každý, kdo je upřímný sám k sobě, musí vědět, zda třídí nebo ne. Potraviny do popelnice také nepatří a uhybnulá zvířata už vůbec ne. I v dnešní době má hodně občanů na vesnici slepice na vajíčka. Slepice je nejlepší likvidátor zbytků potravin.

Budeme-li se k přírodě chovat šetrně, určitě nám to časem vrátí a budeme žít v lepším prostředí. Pojďme přispět ke zlepšení situace v nakládání s odpady v naší obci.

*Děkujeme za spolupráci.
Soňa Rojková – starostka obce Borovnice*

OVOCNÉ STROMY A KEŘE PŘED 100 LETY

K měsíci květnu patří rozkvetlé ovocné stromy, jejichž aleje už od dob panování Marie Terezie (1740-1780) lemují cesty a zdobí českou krajinu. Proč právě od této doby? Traduje se, že šlo o snahu zajistit koncem léta a začátkem podzimu příležitostnou stravu pěším pocestným a přemísťujícím se oddílům císařské armády. Ovocné aleje tedy byly zdrojem potravy a v zimě, když kraj zapadl sněhem, posloužily k orientaci, aby lidé nezabloudili. V horkém létě listím obalené stromy poskytovaly vytoužený stín a ulevily koním i lidem.

Užitkové zahrady a rozlehlé sady v podobě, jakou známe dnes, jsou záležitostí až následujícího 19. století, kdy došlo k velkému rozvoji ovocnářství.

Z doby těsně po I. světové válce se nám **zachovala statistika vycházející ze sčítání ovocných stromů a keřů** na území tehdejších soudních okresů Rychnov nad Kněžnou a Kostelec nad Orlicí

Dnes tedy otevíráme **vlastivědný sborník** nazvaný **RYCHNOVSKO A KOSTELECKO**, který v roce 1921 vydala Učitelská jednota Komenský v Rychnově nad Kněžnou. **V Borovnici** tehdy připadlo na hektar katastru obce 17 ovocných stromů, což byl v kosteleckém okrese výrazný nadprůměr, pro **Malou Lhotu** statistika uvádí 12 stromů na hektar. Dále se tu dočteme: „*Za světové války stromové valně ubylo, také častými vichry mnoho stromů bylo pokáceno. Před válkou některých druhů bylo počítáno bezmála dvakrát víc než nyní*“ (Rychnovsko a Kostelecko, s. 97).

Mezi stromovím převládaly švestky, jejichž podíl na celkovém počtu ovocných stromů činil zhruba polovinu – v rychnovském soudním okrese 49,5 %, na Kostelecku 52 %. Zhruba čtvrtinový podíl náležel v obou okresech jabloním, na třeseň a višně dohromady připadla přibližně desetina. O jedno procento méně bylo hrušní.

Tehdejší ovocné stromy byly ve srovnání s těmi dnešními dlouhověké – uvádělo se, že dobrá hrušeň a jabloň rodí přes 70 let, třeseň průměrně 60 roků.

O jabloních se ve sborníku píše: „*Jablek nalézáme u nás mnoho druhů. Ve starších sadech převládá jablko červené tvrdé a české panenské, v sadech novějších směsice různých renet. Vypěstěny rozmanité odrůdy, jež lid sám pojmenoval, často nedbaje názvu odborného. Jsou zde jablka žitná (anenská), jahodová, vinná, šípková, hedvábná, panenská, míšeňská, sladkomíšeňská, kožená, šálová, zlatá reneta, jeptišky, hrkáče, hranáče, ovčí hubičky, loužňata aj.*“ (tamtéž, s. 101).

Konec dubna a začátek května je dobou, kdy kvetou třeseň. Před 100 lety jsme si v našem nejbližším okolí mohli natrhat plody nejrůznějšího vzhledu a chuti: „*Nejvíce jsou u nás rozšířeny uherky, polouherky, chrupavky (křupánky), srdcovky, plavky, žluté, ptácnice. Višně jsou červené (amarelky) a tmavočervené*“ (tamtéž, s. 101).

V regionální vlastivědě z roku 1921 věnované Rychnovsku a Kostelecku se uvádí, že **Borovnice** měla 55 domů a 312 obyvatel (146 mužů, 166 žen). Součástí Borovnice byl dvůr Závřší, myslivna Kluč a osada Homol s 46 obyvateli. Obecní katastr měl rozlohu 3,6 km². K Borovnici patřilo 295 ha polí, 18 ha luk, 13 ha zahrad, 6 ha pastvin a 13 ha lesů.

V **Rájci** tehdy bylo 28 domovních čísel a 158 obyvatel (77 mužů, 81 žen). Součástí Rájce byly **Přestavky**, kde ve 28 stavebních žilo 171 lidí (81 mužů, 90 žen). K Rájci náležela ještě samota Na Hrázi. Obecní katastr se rozkládal na ploše 4,5 km². Patřilo k němu: 220 ha polí, 58 ha luk, 10 ha zahrad, 14 ha pastvin a 130 ha lesů.

PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Mše v kostele Panny Marie Bolesné na Homoli se v měsíci **květnu** budou konat ve dnech:

10. a 24. 5. 2020, vždy od 14:30 hodin.

HŘBITOV

– Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období otevřeny od 7:00 do 19:00 hodin.**

Na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.

Děkujeme.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

INFORMACE PRO OBČANY

Informační leták pro poplatníky daně z nemovitých věcí

Informace ke zpřístupnění hromadného předpisného seznamu na daň z nemovitých věcí v roce 2020

Daň z nemovitých věcí se stanovuje rozhodnutím, jímž je platební výměr, dodatečný platební výměr nebo hromadný předpisný seznam.

Poplatníkům daně z nemovitých věcí, u nichž na zdaňovací období roku 2020 došlo ke změně výše daně oproti předchozímu roku, případně oproti částce vypočtené v daňovém přiznání, sděluje místně příslušný finanční úřad novou výši daně nejčastěji hromadnými předpisnými seznamy, které jsou zpřístupněny k nahlédnutí na územních pracovištích příslušného finančního úřadu.

Finanční úřad vydává hromadný předpisný seznam na daň z nemovitých věcí za obvod své územní působnosti, tj. za příslušný kraj nebo za hlavní město Prahu. Hromadné předpisné seznamy zpřístupní příslušné finanční úřady k nahlédnutí na svých územních pracovištích v průběhu měsíce května 2020. Informace o době, kdy lze do hromadných předpisných seznamů nahlédnout, zveřejní jednotlivé finanční úřady veřejnou vyhláškou, kterou vyvěsí po dobu nejméně 30 dnů na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. **Z důvodu možného trvání nouzového stavu v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru v České republice doporučujeme ve věci nahlédnutí do hromadného předpisného seznamu nejprve kontaktovat správce daně telefonicky.**

Vyhlášky finančních úřadů o zpřístupnění hromadných předpisných seznamů budou zveřejněny také na úředních deskách obcí v příslušném kraji. Při nahlédnutí do hromadného předpisného seznamu jsou daňovému subjektu zpřístupněny pouze údaje týkající se jemu stanovené daně.

Stanovení daně hromadným předpisným seznamem se neodůvodňuje.

Ze den doručení hromadného předpisného seznamu se považuje třicátý den po jeho zpřístupnění.

Proti stanovení daně se mohou poplatníci uvedení v hromadném předpisném seznamu odvolat ve lhůtě do 30 dnů ode dne jeho doručení, a to i před jeho doručením. Odvolání se podává u správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno. Podané odvolání nemá odkladný účinek.

Poplatníkům neuvedeným na hromadném předpisném seznamu je daň z nemovitých věcí stanovena podle zákona o dani z nemovitých věcí ve výši poslední známé daně nebo ve výši shodné s podaným daňovým přiznáním bez oznámení stanovené výše daně platebním výměrem, anebo je oznámena platebním výměrem v případě, že se stanovená daň odchyluje od daně poplatníkem přiznané.

Splatnost daně z nemovitých věcí

Stanovená daň z nemovitých věcí je splatná:

- a) u poplatníků daně provozující zemědělskou výrobu a chov ryb ve dvou stejných splátkách, a to nejpozději do 31. srpna a do 30. listopadu zdaňovacího období,
- b) u ostatních poplatníků daně ve dvou stejných splátkách, a to nejpozději do 31. května a do 30. listopadu zdaňovacího období.

Nepřesáhne-li roční daň z nemovitých věcí částku 5 000 Kč, je splatná najednou, a to nejpozději do 31. května zdaňovacího období. Ke stejnému datu lze daň z nemovitých věcí zaplatit najednou i při vyšší částce.

Je-li daň stanovená správcem daně vyšší než daň přiznaná daňovým subjektem, nebo je-li daň stanovená podle § 13a odst. 2 zákona o dani z nemovitých věcí vyšší než poslední známá daň, a lhůta splatnosti daně podle hromadného předpisného seznamu již uplynula, je rozdíl splatný v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci hromadného předpisného seznamu. Ve stejné náhradní lhůtě je splatná i daň stanovená z moci úřední. Stanovená náhradní lhůta splatnosti daně nemá vliv na běh úroku z prodlení.

Kompletní vyhlášku naleznete na webových stránkách obce - **www.borovnice.info**

OHLAŠOVÁNÍ PÁLENÍ BIOLOGICKÉHO ODPADU NA HZS ČR

Vážení občané, dovoluji mi zde v následujících větách shrnout pár informací k ohlašování pálení biologického odpadu. Zákon jasně stanovuje podmínky pro ohlašování pálení biologického odpadu pro podnikající fyzické a právnické osoby příslušnému operačnímu a informačnímu středisku Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje.

Ale pro fyzické osoby, které pálení biologického odpadu provádějí na svém pozemku, to není povinné. Osobně ale doporučuji, pokud plánujete pálení většího množství odpadu, převážně toho, který vlivem nedokonalého hoření bude vyvíjet silný dým, tuto informaci nám příslušnému informačnímu a operačnímu středisku Královéhradeckého kraje oznámit.

Vítejte v aplikaci

Evidence pálení

Aplikace slouží k ohlášení plánovaného pálení místně příslušnému Hasičskému záchrannému sboru kraje.

Nahlášením pálení nedochází k jeho schválení, je pouze evidováno Operačním a informačním střediskem hasičského záchranného sboru. Evidence slouží výhradně pro možnost ověření místa pálení s možným nahlášením požáru.

Ohlášení pálení bez registrace

Pokud chcete pouze ohlásit jednotlivé pálení, **nepotřebujete se registrovat.**

Pro zadání pálení bez registrace pokračujte kliknutím na tlačítko níže.

[Zadat nové pálení](#)

Přihlášení

Přihlašovací jméno

Heslo

Zapomněli jste heslo?

[Přihlásit se](#)

Registrace

Jste vlastníci nebo správci lesa, ovocného sadu, nebo se zabýváte čištěním porostů a spalujete rostlinné zbytky - pak pro Vás je určena **registrace** do aplikace Pálení.

Po registraci můžete jednoduše zadávat více pálení v různých Vámi spravovaných lokalitách a přitom o nich mít kompletní přehled. Navíc, pokud by v letních měsících bylo vyhlášeno období mimořádných klimatických podmínek z důvodů sucha, budete o zákazu pálení informováni na Váš kontaktní email.

Registrační údaje:

- Organizace / Osoba
- Jméno a příjmení odpovědné osoby
- Telefon (nejlépe mobilní)
- Email

[Registrovat se](#)

Aplikace Evidence pálení

Oznámením nedochází ze strany HZS kraje ke schválení pálení, ale k evidenci takového konání, a tím k předejití možného planého poplachu a výjezdu jednotek požární ochrany na Vaši adresu, které v tu chvíli mohou být potřeba někde u jiné mimořádné události. Nevědomky může kvůli domnělému požáru zalarmovat jednotky Váš soused, ale i třeba člověk zrovna projíždějící obcí.

Toto oznámení mohu provést pomocí webové aplikace Evidence pálení (obr. 1), kterou provozuje HZS ČR na adrese **www.paleni.izscr.cz**. Informace z aplikace je přímo dostupná příslušnému operačnímu středisku a Vám vyplnění zabere nanejvýš dvě minuty. Velkou výhodou aplikace je interaktivní mapa (obr. 2), kde přesně označíte místo pálení. Druhou možností je oznámení pomocí telefonní linky 950 530 100 přímo operátorům na operační středisko Královéhradeckého kraje, ale vzhledem k souběhu příjmu tísňových volání bych spíše doporučil webovou aplikaci.

Po ukončení pálení je nutné provést dohlídku místa pálení, případně provést dohašení ohniště vodou. Pokud bylo páleno větší množství biologického odpadu, je popel z ohniště nebezpečný i několik dalších dní, jsou případy kdy i po deseti dnech dokáže popel společně s větrem způsobit požár okolí.

Pravidla pro pálení:

- dodržování povinností vyplývajících ze zákona o ovzduší a platných obecně závazných vyhlášek obcí
- během pálení musí být přítomna osoba starší 18 let
- oheň by se neměl rozdělovat za pomoci hořlavých kapalin
- neprovádět pálení při nepříznivých povětrnostních podmínkách (především pozor na silný vítr)
- dodržovat bezpečnou vzdálenost ohniště od staveb a hořlavých předmětů (budovy, dopravní prostředky...)
- mít k dispozici jednouché hasební prostředky (lopata, kbelík s vodou, písek...)
- velikost ohniště volit tak, aby všechen hořící materiál shořel v době, kdy je na místě přítomen dozor
- nenechávat místo pálení bez dozoru
- v případě, že se oheň vymkne kontrole a nelze ho uhasit vlastními silami, je osoba provádějící pálení povinna okamžitě vzniklý požár ohlásit operačnímu středisku HZS kraje na telefonním čísle 150.

*Martin Růžička,
velitel JSDH Lhoty u Potštejna*

OTEVÍRACÍ HODINY KNIHOVNY

V měsíci květnu bude pouze jeden výpůjční den, a to 26. 5. 2020 od 15:00 hodin. Budou k vypůjčení nové knihy z Kostelce nad Orlicí.

Nezapomeňte si vzít roušky.

Všem Vám přeji hodně zdraví a hodně jarního elánu.

Vaše knihovnice Božena Kaplanová

FARMÁŘSKÉ TRHY 2020

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLICÍ neděle od 9.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů. Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

Jednou za měsíc vždy v neděli.

17. května (májové trhy plus výstava bonsajů)

14. června

19. července

16. srpna (řemeslnický jarmark)

13. září

18. října (dušičkové trhy)

15. listopadu (martinské trhy)

13. prosince (vánoční jarmark)

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou na rok 2020**

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

01.05.	MUDr. Podolská Jana	poliklinika, Mírové nám.88, Týniště n. Orł. 494 371 783
02.05.	MDDr. Rýdlová Zuzana	Tyršova 515 , Opočno 777 667 353
03.05.	MUDr. Salamin Akram	Kvasinská 129 , Solnice 773 766 699
08.05.	MUDr. Světlík Filip	Tyršova 515, Opočno 777 667 353
09.05.	MUDr. Štulík Richard	poliklinika Rychnov n. Kn. 494 515 693
10.05.	MDDr. Učňová Petra	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk 721 200 244
16.05.	MUDr. Valešová Pavla	poliklinika, Pulická 99, Dobruška 494 622 114
17.05.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec n. Orł. 721 460 150
23.05.	MDDr. Andělová Jana	Jana Pitry 448, Opočno 731 980 112
24.05.	MDDr. Borůvková Veronika	poliklinika, Pulická 99, Dobruška 494 622 114
30.05.	MUDr. Handl Jindřich	Panská 24, Rychnov nad Kněžnou 494 531 955
06.06.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127, Opočno

**Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje
tel.: 841 155 155**

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Do měsíce května jsme vstoupili s mimořádnými opatřeními, s nimiž naše společnost určitě nepočítala. Navíc je třeba konstatovat, že byla divná zima. Vlastně ani podzim správně neskončil – uplynulé období nebylo na naše klimatické pásmo ani zimní – střídající se kolísání teplot, přitom sychravost, větrno. V mnoha případech tak příroda utrpěla velké škody.

Potom přišlo i období, kdy nám nějaká ta dešťová voda spadla. Bylo to velmi příjemné pro vegetaci, ale zcela nedostatečné pro jarní vláhu, protože k ní nepřispěla sněhová pokrývka.

Se suchem se budeme potýkat po celé letní období, a tak hospodaření s vodou bude náročné a naprosto nutné.

Mnohé starosti nám bude dělat i nepředvídatelná událost s novou chorobou. Většina populace je však pracovitá a odpovědná a dokáže se sžívat s přírodou i za cenu vysokého nasazení svých sil a umu.

Teploty nyní značně stoupají a všechny opadavé dřeviny jsou již olistěné. Počátek měsíce patří k těm nejbarevnějším v rámci celého roku. V první polovině měsíce **lze ještě sázet dřeviny s balem** (jehličnany, azalky, pěnišníky apod.), které byly vyjmuty ze země v březnu či dubnu. Nové dřeviny již v tomto měsíci ze země nedobýváme.

Květen je ideální dobou pro řez tvarovaných živých plotů, zvláště těch, které kvetou zjara. **Vřesovištní rostliny je třeba** v tomto měsíci **více zalévat**, což platí zvláště pro letošní suchý rok. Pokud přeschnou v počátku vegetace, jen těžce se s tím v pozdějších měsících vyrovnávají a přes léto většinou uhynou. Je to způsobeno tím, že tyto dřeviny měly kořeny.

Plodiny začínáme hnojit doplňkovými hnojivy. Aplikujeme postřiky na růže, zejména proti houbovým chorobám, případně již proti škůdcům. Počátkem měsíce **lze sázet hlízy a cibulky choulostivějších květin** (jiřinky, hledíky, begonie, mombrécie i dosny).

Pokud chceme na zahradách **zakládat nový trávník**, můžeme to stihnout ještě v první polovině května, konec měsíce již není vhodný – začíná se projevovat více sucha. Udržení trávníku na správném vzcházení je náročné.

Pěstujeme-li zeleninu, musíme si uvědomit, že je náročná na vodu.

Při nedostatku srážkové vody (v posledních letech markantním) je šetření vodou nejen aktuální, ale i nutné. Nároky jednotlivých druhů zeleniny jsou různé, ale největší nároky mají košťáloviny, plodová a listová zelenina (celer, pór).

Nedostatek vody v době výsevu oddaluje klíčení a vzcházení, které je potom nerovnoměrné. Rostliny vadnou, zpomaluje se jejich růst, a tím se snižuje výnos a kvalita. Obdobný důsledek může mít i kolísání vláhových poměrů. Suché počasí způsobuje výskyt některých škůdců (např. dřepčíků a mšic).

V ovocné zahradě se nám vše v tomto období proměňuje před

očíma. Peckoviny jsou již z většiny odkvetlé a vznikají malé plůdky. Jabloně i hrušně ve vyšších polohách také dokvétají. Půdu pod stromy, pokud je nemáme zasázeny jen mezi travním porostem, který chceme zachovat, plejeme, kypříme, přihnojujeme. Mnohdy se po nakypření používá pod stromy a keři „mulčování.“

Pokud jsme během dubna nestačili vše přeroubovat, můžeme práci dokončit, ale jen se zdravými a nenařešenými rouby. Metodu **roubování** volíme podle šířky (síly) podnože a samotného roubu. U stromů přeroubovaných a zmlazených vylamujeme během měsíce tzv. „vlky,“ které vyrostly pod místem roubování. Jestliže se stane, že na čerstvě přeroubovaných stromech rouby stihnou vykvést, pak tyto květy z roubu opatrně odřízneme. Zbytečně by oslabovaly růst nových výhonků.

K signalizaci obalečů a pilatek vyvěšujeme do korun stromů feromonové lapáky a leповé desky. Můžeme potom posoudit nálety škůdců a snadněji se pak rozhodnout pro chemickou ochranu. Pravidelně sledujeme výskyt mšic, které patří mezi nejčastější přenašeče virových chorob na ovocných dřevinách.

I v letošním roce nás v pěstování čeká asi dosti nových překvapení vlivem nepředvídatelných událostí.

Za Český zahrádkářský svaz František Břečťan

VÁŽENÍ ČTENÁŘI BRODÍKU,

jak jsem Vám slíbil, řekneme si něco o příznivých účincích medu a také o dalších včelích produktech, jež ovlivňují náš organizmus.

O druzích medů jsem psal již v loňském příspěvku a jen ve stručnosti uvádím, že se dělí na květový (světlý), smíšený a lesní (tmavý). Také se někdy dělí na druhové podle převažující rostliny, z které ho včely nanosí. A tak je to: akátový, jetelový, lipový, svazenkový, pohankový a další. Často však bývají medy smíšené, neboť včely létají na květeny všemi směry.

Jste zvyklí med používat jen jako sladidlo do čaje nebo jako pomocníka při nachlazení? Škoda. **Při pravidelné konzumaci očisťuje tělo od toxinů**, lžíčka denně vyladí zažívání, posílí imunitní systém a je prevencí všemožných infekcí, Velmi účinný je při hojení ran. Mám osobně vyzkoušeno.

Med je také přírodním zdrojem sacharidů, které tělu dodají potřebnou energii. **Tmavý medovicový med nebo med lesní je bohatý na minerální látky**, jakými jsou vápník, draslík, hořčík či železo. Má také výraznější a intenzivnější chuť.

Až budou vaše střeva v náležitě kondici, bylo by dobré si to udržovat. Například tím, že každé ráno nastartujete správné zažívání. A to jde například pomocí „**kyšelého medu**“ neboli nápoje, který pomůže **snižít pH v těle**, tedy překyselení, což je prevence proti kyselině močové, a i omezení rozvoje rakoviny. Podporí vaše zdraví, ale i náladu. K jeho výrobě stačí med, ocet (nejlépe jablečný) a ještě lépe šťáva z citronu a voda. Do hrnku vody přidejte 3 lžičky medu a lžičku octa či citron a zamíchejte. Pít byste ho měli pravidelně, ideálně ráno. Nejen, že si tím pomůžete od překyseleného žaludku, ale časem vás budou i méně bolet svaly a klouby, zmírní to případnou bolest v krku a také pomůže odstranit různé záněty z těla.

Světlý med je stravitelnější a obsahuje zrnka pylu čili bílkoviny.

Energie v mini balení

Věděli jste, že včelí pyl může být také užitečný? Obsahuje totiž naprosto jedinečnou kombinaci látek, která vlévá krev do žil celé naší přírodě. Ne náhodou včelky krmí pylem celý úl. Věděli jste, že **pyl je doslova superpotravinou**? Dodá tělu velké množství enzymů a vitaminů – B komplex, vitamin A, C, D a E a 27 minerálních látek! Pomůže při fyzickém a psychickém vyčerpání, trávicích obtížích, kardiovaskulárních onemocněních nebo problémech s revmatem.

Pyl Perga je rouskový pyl, včely ho v úle zpracují tak, že vrství rousky do buněk a hlavami je dusají. Mezi jednotlivé vrstvy dávají med a výměšky svých žláz. V takto ošetřeném pylu nastává mléčné kvašení, popraská obal pylového zrnka a díky tomu se zvýší jeho stravitelnost. Literatura uvádí až o 50%. Také se tento pyl nazývá včelí chléb.

Návod k použití: Jezte **po lžičkách přímo bez jakékoliv úpravy**. Pyl

nemíchejte do ničeho teplého ani nezapíjejte horkými nápoji. Užívejte 1-3 lžičky denně, děti a při prevenci poloviční dávku. Při nízkém tlaku doporučujeme užívat na noc. *Neužívejte při onemocnění ledvin, při nádorových onemocněních a během prvních 3 měsíců těhotenství.*

Rouskovaný pyl Pergu, lze zakoupit v Potštejně u Milana Plevy (tel.: 739 045 380, e-mail: obchod@pleva.cz), jenž se zabývá prodejem dalších včelích produktů, jakými jsou propolis, pleťové krémy, medovino, mateří kašička, svíčky ze včelího vosku atd.

V úlech najdete i látku podobnou pryskyřici – **propolis**, kterou včely utěsňují otvory a používají jako ochranu proti infekci. To je propolis. Užívá se většinou ve formě tinktury, kapek nebo masti. **Působí proti bakteriím, virům, kvasinkám a plísním.** Snižuje vnímání bolesti, **urychluje hojení ran**, je antioxidantem, posiluje imunitu. Funguje při oparu, aftech, na zánět dásní a podobně. Lze ho kombinovat s antibiotiky – zvýší jejich účinek a sníží nežádoucí účinky.

Pozor ale, jde o alergen, takže byste si měli před jeho použitím udělat test – naneste ho na vnitřní stranu předloktí a nechte působit 24 hodin. Pokud se neobjeví reakce, můžete ho bez obav používat.

Mateří kašička proti Alzheimerovi

Mateří kašička je krméním pro včelí larvy, ale také královnu. Právě proto obsahuje maximum vitaminů, minerálů a aminokyselin. Jsou v ní látky, které pozitivně ovlivňují prokrvení mozku a zvyšují tak jeho **odolnost proti Alzheimerově i Parkinsonově chorobě.** Oceníte ji ale i při **prevenci osteoporózy**, protože zvyšuje schopnost těla využít vápník z potravy.

Staletími je ověřeno, že **dovede po-**

vzbudit celé tělo, ovlivnit libido a ženám pomoci s gynekologickými potížemi i zvládnutím nástupu menopauzy. Mateří kašičku byste měli užívat pravidelně po dobu 2–4 týdnů. Pak si dejte dvou až tříměsíční pauzu, po které můžete proceduru znovu opakovat. Mateří kašičku lze získat v čisté formě, lyofilizovanou (sušenou mrazem) nebo smíchanou s medem. Nesmí přijít do styku s kovy, ty ji znehodnocují. Škodí jí i světlo, teplo a kyslík, proto se hned po získání konzervuje. Skladujte ji v chladničce, ideální teplota je 3–5 °C. Hojně využití má i v kosmetice.

Dále se včely používají při léčení apiterapii, konkrétně jde o vliv pobytu v apidomku a včelího jedu na lidské zdraví.

Zabývá se tím Mgr. Monika Jindrová z Kunvaldu, kde také dělá zábaly, medové masáže a pobyt na úlech ležan, tj. bez medníků, kde příznivě působí ozařování včelami na lidský organizmus.

Bohužel při dnešní situaci, kdy se celosvětově rozšířila nemoc koronavir, začíná být vliv chemie na životní prostředí upozadován a jak naznačil ministr průmyslu Karel Havlíček, budou původně plánované finance na ochranu ovzduší zřejmě zčásti přesunuty do ekonomiky na záchranu průmyslu.

V dnešní době, kdy se v televizi propírá stále jen nebezpečí pandemie se stále více zapomíná na životní prostředí a výzvy: „Chodte do práce“, „Noste roušky“ zcela zastínily problém oslabené přírody, o čemž nás stále častěji příroda přesvědčuje suchem. Finance se nebudou státu dostávat, ale o milionářské dani se neuvažuje, a tak zřejmě dojde k redukci státních úředníků. To ale nevyřeší nedostatek zeleniny a ovoce léta dovážených z Itálie a Španělska, a tak na podzim budeme rádi, že bydlíme na vesnici a máme zahrádku s vlastní produkcí.

Bohužel je letošnímu jaru vlastní velký úhyn včelstev, a tak **bude zřejmě medu nedostatek a jeho cena půjde nahoru**. Važte si tudíž vašeho dodavatele medu. Musíme také doufat, že naše včely nás v letošním roce odmění díky opylování bohatší úrodou ovoce.

Jiří Suchánek – osvětový referent ZO ČSV Chleny.

PROVOZNÍ DOBA ROZHLEDNY VRBICE pro rok 2020

PO DOBU VYHLÁŠENÍ NOUZOVÉHO STAVU,
ROZHLEDNA **UZAVŘENA** DO ODVOLÁNÍ.

KVĚTEN od 16. 5. 2020	víkendy	10 – 18 hod.
	pondělí	zavřeno
	úterý - pátek	14 – 18 hod.
	sobota	10 – 18 hod.
	neděle	10 – 18 hod.
ČERVEN	pondělí	13 – 18 hod.
	úterý - pátek	10 – 18 hod.
	sobota	10 – 20 hod.
	neděle	10 – 18 hod.
ČERVENEC, SRPEN	pondělí	13 – 18 hod.
	úterý - pátek	10 – 18 hod.
	sobota	10 – 20 hod.
	neděle	10 – 18 hod.
ZÁŘÍ	pondělí	zavřeno
	úterý - pátek	14 – 18 hod.
	víkendy	10 – 18 hod.
ŘÍJEN	víkendy	13 – 16 hod.

Vstupné 3-15 let 15 Kč.

Ostatní 25 Kč.

Občerstvení v kiosku u rozhledny.

LISTOPAD, PROSINEC – po **předchozí domluvě** na telefonu

V případě nepříznivého počasí je rozhledna uzavřena.

Mimo uvedený čas je možné rozhlednu navštívit po **PŘEDCHOZÍ DOMLUVĚ** na telefonu: 721 640 484 (minimálně 24 hodin předem). Pokusíme se Vám vyhovět.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **dubnu** oslaví
významné životní jubileum

60 let

pan **Zdeněk Tschöpl** z Borovnice,

70 let

paní **Jiřina Švehláková**

z Přestavlk.

*Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.*

sociální výbor

NAROZENÍ

V měsíci **dubnu** se narodil
manželům **Slaninovým**
z Přestavlk

syn Kryštof.

Gratulujeme k miminku,
přejeme mu hodně spokojenosti
na světě a všem doma přejeme
hodně zdraví a štěstí.

sociální výbor

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

DUBEN 2020

teplota 	maximální	minimální	průměr
	29,2°C	-9,6°C	9,3°C

vítr	průměr	nárazy	směr
	1,4m/s	17,3m/s	JV

srážky	6,6mm s 2 dnů deště
--------	---------------------

Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz

POZVÁNÍ Z BOROVNICE (OKR. TRUTNOV)

Když mluvíme o naší obci, používáme označení Borovnice, okr. Trutnov. Mnozí mohou namítnout, že to není správné, protože okresy dnes již nejsou, ale pro nás je toto označení důležité, vždyť obcí s názvem Borovnice je v naší zemi celkem pět a onen přídavek za názvem určuje, o kterou vesnici jde.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1382. Jméno osady pochází (dle pověstí) od velkého borového lesa, kterým prý byla celá krajina zalesněna. Proto je borovice i součástí našeho obecního znaku.

V roce 1929 v naší obci stálo 208 domů a žilo zde 1 155 obyvatel, z nichž bylo 36 obyvatel české národnosti. Dnes máme ve vesnici 178 domů a z toho 65 chalup – ty u nás dříve nebyly... Počet obyvatel se pohybuje kolem 400.

Kostel sv. Víta

Náš kostel se začal stavět v roce 1720 a byl postaven za jeden jediný rok. Z letopočtu vyplývá, že kostel v roce 2020 slaví 300 let. Bývá zvykem, že oslavenec dostává dárky. Proto i my chceme našemu kostelu dát nějaké dárky. Jeden už dostal – opravu malého zvonu, na kterou se finančně složili věřící. Dalším z darů byla generální oprava varhan za 210 000 Kč. Dalším dárkem, na který finančně přispěl kraj, jsou nová okna ve věži kostela, okno nad vstupem do kostela a zasíťování oken v lodi kostela a také nová kovová mříž na dveřích na chór, vše za 180 000 Kč.

Posledním dárkem, na kterém se finančně podílel kraj a spousta štedrých lidí, bude nový zvon, zvon sv. Víta, v celkové hodnotě 250 000 Kč.

Bylo, nebylo, v dávné době ve věži kostela sv. Víta v Borovnici visely tři zvony. Byly různé velké a každý z nich měl svůj význam. Musím se ještě zmínit o jednom zvonu. Ten nevisel ve věži, ale v malé věžičce, kterou najdete na lodi kostela, jde o takzvaný sanktusník. Roku 1940 vyšel zákon o shromáždění neželezných kovů – rekvizice zvonů, ten nařizoval odevzdání zvonů, a tak nám zůstal ve věži kostela pouze jeden zvon.

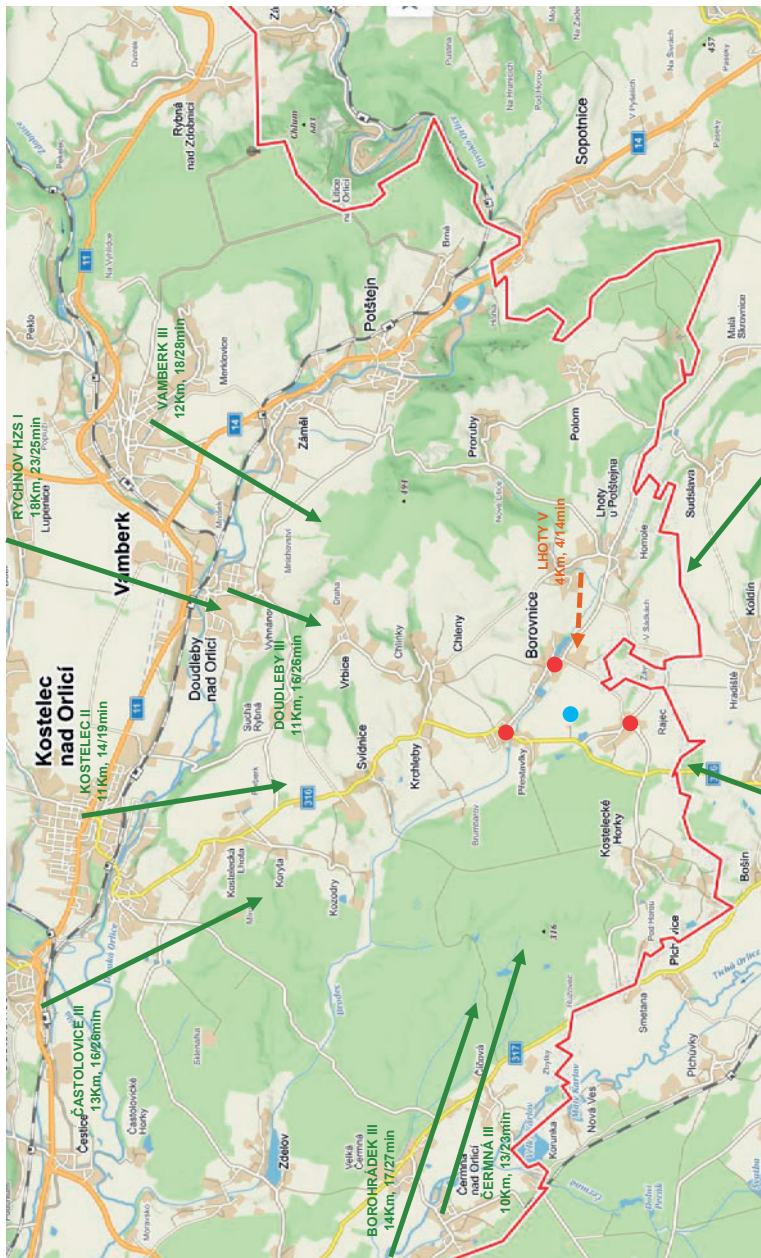
V té době se na něj zvonilo pouze, když někdo v naší vesnici umřel. Proto se mu i dnes říká umíráček. Jeho zvuk oznamoval lidem ve vesnici i těm v nebi, že někdo odešel na věčnost Boží. Na našem zvonu je vyobrazen sv. Jan Nepomucký. Bronzový odlitek byl zhotoven v Hradci Králové roku 1823 a je zdoben květy slunečnice. Když jsem koncem roku 2015 vyslovil myšlenku uspořádat sbírku na nový zvon, který posvětime při výročí 300 let našeho kostela, měli mě lidé za snílka či blázna. Dobře věděli, že nás do kostela na mši svatou chodí kolem 25 lidí a takových peněz budeme na nový zvon potřebovat, ale přes to všechno ...

Díky bohu – se říká, když se něco povede, díky Bohu se nám to povedlo.

Dovolte mi, abych Vás co nejsrdečněji pozval na svěcení našeho nového zvonu, zvonu sv. Víta. Zvu Vás já, jménem té spousty hodných, a hlavně štedrých lidí, kteří nám na zvon přispěli.

Těšíme se na Vás v Borovnici, sobotu 20. června od 10.30 hod. Toho dne bude v našem krásném kostele sv. Víta posvěcen nový zvon sv. Vít.

Pavel Votoček

VIZUALIZACE VÝPOČTU DOJEZDU JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY DO OBCE BOROVNICE

Kategorie JPO	Čas výjezdu do
I (HZS ČR)	2 min
II (JSDH)	5 min
III (JSDH)	10 min
V (JSDH)	10 min

Srdečně Vás zveme na

POSVĚCENÍ OBECNÍHO ZVONU SV. VÍTA

Slavnost se uskuteční
20. června 2020
od 10:30 hodin

Místo: v kostele sv. Víta v Borovnici u Staré Paky

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 29. 5. 2020.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.